

den sulfas ferrosus 1 op 5—10—100 deelen noodig om binnen 2—6 minuten tot hetzelfde doel te geraken. Op gelijke wijze scheen de inwerking van het alumen, van den sulfas zinci, van den sulfas cupri en van het chloorzink het infusoriën-leven te vernietigen. Als bijna onmiddellijk vernietigende agentia moeten vooral de zuren, als het acid. nitric. of sulfur. (reeds in den verdunnen vorm van 1.045 specifiek gewigt), maar vooral het acid. aceticum, de tannine, het creosoot, de hypermang. pot., het sublimaat, het jodium, bromium en het chloor (de laatste vijf stoffen tot zelfs nog in verdunningen van 1 op 5000) genoemd te worden.

De dynamisch vernietigende inwerking scheen vooral aan sommige alcaloïden en bijzonder aan de chinine eigen te zijn. Zoo werd bijv. het paramaecium in eene chinine-oplossing van 1 op 400—1000—10000 onmiddellijk of binnen 2 minuten tot 2 uren gedood, terwijl diezelfde uitwerking door de salicine (1 deel op 20) volstrekt niet, door den murias morphii (1 deel op 60) nog niet binnen het uur en door den murias strychnini (1 deel op 100) eerst na 2 minuten, kon verkregen worden. De specifieke inwerking der chinine (in casu van den murias chinini) werd volgens BINZ vooral door het volgende experiment bevestigd. Eene geringe hoeveelheid der rottende „Heujauche”, die van monaden, vibrionen en bacteriën wemelden, òf met chinine (1 op 60 deelen) òf met hyperm. kal. (1 op 60 deelen) òf met sublimaat (1 op 180 deelen) òf met chloor (1 op 360 deelen) vermengd, leerde, dat de inwerking van het eerstgemelde zout in geen opzigt voor die, waarmede gelijktijdig geëxperimenteerd werd, behoefde onder te doen. In verband met de laatstgemelde proef uit BINZ, het misschien wat al te sanguinische denkbeeld, dat hieruit eenig nut met het oog op eene mogelijke vernietiging van den invloed der febris intermittens, als uit de ontbinding van plantaardige stoffen voortspruitende, kan geboren worden. Dr. J. HANLO.

— ❁ —

BOEK AANKONDIGING.

JOSEPH BARNARD DAVIS, *On the peculiar Crania of the Inhabitants of certain Groups of Islands in the Western Pacific. Published by the Dutch Society of Sciences of Haarlem* (Natuurkundige Verhandelingen, Deel XXIV). Haarlem, de ERVEN LOOSJES, 1866, 4°. (Met 3 Platen in Steendruk.)

Dr. BARNARD DAVIS, die waarschijnlijk wel de rijkste verzameling van menschelijke schedels in Europa bezit 1), heeft in deze, aan de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem aangeboden Verhandeling den vorm der schedels doen kennen, welke aan de bewoners van Nieuw-Caledonia en de Nieuwe Hebriden eigen is. Deze vorm komt met dien der Neger-schedels in smalheid overéén, maar onderscheidt zich van den Neger-typus door grootere hoogte. De inhoud van den schedel is ruimer dan die gemiddeld bij de Negers is, maar echter veel geringer dan bij de Germaansche volken, met name bij de Engelschen en Nederlanders, waarmede DAVIS die schedels vergeleken heeft. Het kort resultaat van zijn onderzoek vat de schrijver op blz. 6 in deze woorden zamen: „De reeks van schedels, waarop ik mij veroorloof de aan-

1) „My collection of between 14 and 1500 human skulls,” pag. 5.

dacht der Maatschappij te vestigen, is door de volgende trekken gekenmerkt. Zij zijn alle in hooge mate dolichocephalisch. Bij deze ongewone lengte voegt zich eene groote smalheid (*narrowness*), en meer bijzonder eene grootere hoogte van den schedel. De laatste twee bijzonderheden zijn op eene merkwaardige wijze uitgedrukt, en ik vermeen, dat zij daardoor gemakkelijk van andere schedels te onderscheiden zijn. Zij zijn hooge of rijzige (*tall*) en enge schedels, of, korter uitgedrukt, *hypsi-stenocephalisch*." DAVIS merkt op, dat de schedels der Carolina-eilanders, waarover ik in 1865 heb gehandeld (*Verlagen en Mededeelingen van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen*), ook, hoezeer in eene mindere mate, dit hypsi-stenocephalische karakter vertoonen. Ik voeg er bij, dat er ook onder de Kaffer-schedels enkele zijn, die smal en hoog zijn, gelijk ik zulke in mijne verzameling bezit. In de schedels van de Kingsmill-groep welke meer Oostwaarts onder de linie ligt, wordt daarentegen deze vorm evenmin aangetroffen als in die van de inboorlingen van Nieuw-Guinea of van de eilanden van den Indischen Archipel.

Van 16 gemeten schedels is de middelmaat in de lengte 181 m.m., de breedte 128, de hoogte 141. De gemiddelde inwendige capaciteit dezer schedels is 1451 cubieke centimeters, grooter dan bij Negers (1433) en kleiner dan bij Engelsche schedels (1489).

Op de wel uitgevoerde lithographische Platen zijn, benevens eenen vrouwelijken schedel, drie mannelijke schedels, uit deze 16 voorwerpen, op de helft der natuurlijke grootte, afgebeeld. Merkwaardig, maar afwijkend, is een schedel met zeer weinig ontwikkeld en naar achteren hellend voorhoofdsbeen, Plaat II, fig. 1. 2. *Pithecoïd cranium of a Man of the Isle of Fate, New-Hebrides*.

De Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen heeft, door de uitgave dezer Verhandeling, den dank verdiend van alle, die in Anthropologie en Vergelijkende Ethnologische Craniographie belang stellen, en de vermaarde schrijver heeft door deze mededeeling eene nieuwe bijdrage geleverd tot eene betere kennis van de eigenaardige bijzonderheden, waardoor de volken van onzen aardbol onderscheiden zijn.

Leiden, 8 April 1867.

J. v. D. H.

B E R I G T E N.

BUITENLAND.

LONDEN. — De sterfte aan variolae bedroeg in de Metropolis voor de week, eindigende 27 April l.l., 34, terwijl de totale sterfte aan 1280 en het cijfer der geboorten aan 2385 beantwoordde. Op den 25sten April l.l. werd in de hoofdstad een verdacht sterfgeval, hetwelk door den Geneesheer als cholera op de doodacte vermeld werd, waargenomen.

— De Engelsche bladen bevatten het doodberigt van Dr. WILLIAM GAIRDNER (geboren 1793), welke zich door zijne studiën over de jicht, met name door zijn klassiek werk: *On Gout, its History Causes and Cure*, bekend maakte.

PARIJS. — De Medische wereld is zeer verontwaardigd over de handelwijze van den Directeur der Assistance publique (HUSSON), welke aan den gewezen Geneesheer Dr. RACLE, de verpleging in een der Parijsche gasthuizen weigerde, op grond, dat hij door eigen schuld tot armoede vervallen en van zijn ambt ontzet was. Door een groot getal van Doctoren is in eene petitie aan de Regering tegen de handelwijze van den Directeur geprotesteerd.